

EGZOTARIUM „DOLINA GADÓW”

Powstałe w 2007 r. egzotarium to jedno z nielicznych w kraju Centrów Edukacji Środowiskowej. Zwiedzający mogą tu obejrzeć wiele egzotycznych gadów, które w swoich naturalnych środowiskach występują w Afryce, Ameryce, Azji i odległej Australii. Mieszkają tu: kajman okularowy, kameleon jemeński, pyton tygrysi i agamy. W egzotarium odbywają się warsztaty, w czasie których uczestnicy słuchają wykładów i mogą z bliska

obejrzeć niektóre zwierzęta a nawet je dotknąć. Pracownicy placówki jeżdżą też do szkół z programem - Warsztaty z gadami w szkołach, opowiadają o gadach, a dzieci mogą zrobić zdjęcia, zadawać pytania i obejrzeć zwierzęta. W sezonie turystycznym w Dolinie Gadów organizowane są pokazy: Majówka w Dolinie Gadów, Tydzień dla Dziecka, Dni z Dusiciem, Dni z Waranami, Łowca Krokodyli, Wodny Świat Żółwi, Poznaj naszego pająka.

Egzotarium „Dolina Gadów”
ul. Kusocińskiego 61A
25-045 Kielce
tel. 514 908 336
czynne: **poniedziałek – piątek w godz. 10⁰⁰ – 18⁰⁰**
sobota-niedziela w godz. 10⁰⁰ – 19⁰⁰
www.dolinagadow.pl

„OGRÓD na ROZSTAJACH”

Ogród na Rozstajach jest prywatnym ogrodem botanicznym, zlokalizowanym na północnym stoku lessowej skarpy w Młodzawach Małych. Jego nazwa pochodzi od rozstaju dróg łączących Pińczów z Wislicą, przy

którym położony jest obiekt. Ogród w 1993 r. założył artysta rzeźbiarz Tadeusz Kurczyna i stale go rozbudowuje. Rośnie tu ponad 2 000 gatunków roślin: drzewa, krzewy i byliny, rośliny egzotyczne i rzadkie. Dużą atrakcją są oczka wodne z bogatą kolekcją nenufarów, zaś panoramę ogrodu można oglądać ze specjalnych punktów widokowych. Dodatkową ciekawostką są ptaki, bocian czarny, wciąż rzadko

spotykane białe i kolorowe pawie oraz czarne i białe łabędzie, a także wiele odmian kaczek, gęsi, papug i bażantów. Po zwiedzaniu istnieje możliwość nabycia części roślin z prywatnej szkółki.

Ogród na Rozstajach
Młodzawy Małe 17
28-400 Pińczów
tel. 41 357 92 65
czynny: **IV-X, sobota - niedziela i święta w godz. 9⁰⁰ – 19⁰⁰**
czas zwiedzania: ok. 45 min.
www.ogrodnarozstajach.pl

PTASZARNIA w PARKU KIELECKIM

Kielecki Park Miejski im. Stanisława Staszica jest jednym z najstarszych parków w kraju. Usytuowany w centrum miasta u podnóża Wzgórza Zamkowego, zajmuje 7 ha powierzchni. Na jego terenie znajduje się m.in. staw zwany „podzamecki” z fontanną z dyszami w kształcie ryb oraz ponad 1300 drzew i krzewów, z których niektóre liczą sobie przeszło 100 lat. Jedną z atrakcji parku jest ulokowana koło Pałacu Tomasza Zielińskiego ptaszarnia - nieopodal alei głównej, obok Baszty Plotkarki. W woliery (dł. 24 m, szer. 7 m) można oglądać ponad 50 ptaków – m.in.: bażanty złociste i łowne, pawie, kuropatwy, przepiórki kalifornijskie, gęsi gęgawy, uszaki siwe ...

**Regionalne Centrum
Informacji Turystycznej**
ul. Sienkiewicza 29
25-303 Kielce
tel. 41 348 00 60
www.swietokrzyskie.travel

STADNINA KONI w MICHAŁOWIE

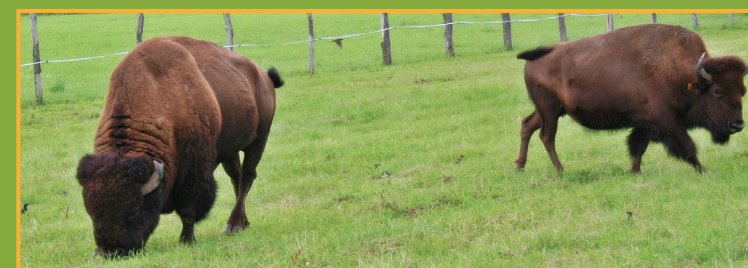
z tutejszej stadniny odnoszą sukcesy na pokazach i zawodach. Oprócz arabskich stadnina posiada grupę koni małopolskich o rzadkiej maści tarantowatej (białe w czarne grochy) oraz kilkanaście małych kuców szetlandzkich.

Stadnina Koni Michałów Sp. z o.o.
28-411 Michałów
tel. 41 356 54 05
www.michalow.arabians.pl

To największa w Polsce, jedna z większych w Europie stadnin koni czystej krwi arabskiej, działająca od ponad 50 lat. Położona jest w dolinie między Garbem Pińczowskim a Garbem Wodzisławskim, w której panuje korzystny dla koni mikroklimat. Charakterystyczne stajnie z kamienia pińczowskiego, zbudowane w latach 60. XX w., tworzą zwarty kompleks idealnie dostosowany do potrzeb hodowli zwierząt. Działa tu również centrum rozrodu. Konie

BIZONY i MINI ZOO w KUROZWĘKACH

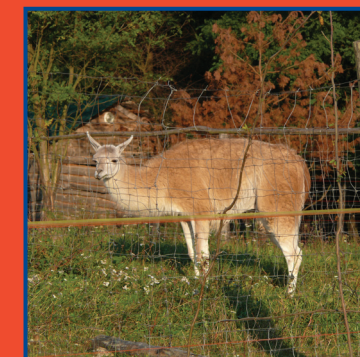
W Kurozwękach można obejrzeć jedyną w Polsce hodowlę bizonów amerykańskich. Obecnie stado liczy ok. 80 sztuk. Można je oglądać z bliska na łąkach okalających kompleks pałacowy, podczas spaceru lub w czasie przejażdżki safari wozem z ciągnikiem. Wjeżdża ona na łąkę, po której przez cały rok wędrują zwierzęta, nawet zimą w czasie największych mrozów. W sąsiedztwie wybiegów dla bizonów jest też mini-zoo. Żyją tu strusie, świnki wietnamskie, kozy, lamy, osły i dziki. Mieszka tu wielbłąd dwugarbny Tytus, na którym można odbyć przejażdżkę. Uwagę zwraca przedstawiciel szkockiego bydła górskiego - highland, wielkie, włochate zwierzę o gęstej, rudej sierści. W „Bizon Bar” turyści mogą spróbować potraw z bizoniego mięsa. Atrakcją Kurozwęk jest możliwość zabawy

w labiryncie w kukurydzy. Co roku wytyczone w nim ścieżki tworzą inny rysunek. W labiryncie organizowane są różne zabawy.

**Zespół Pałacowy
„Popielówka” Sp. z o.o.**
ul. Zamkowa 3, Kurozwęki,
28-200 Staszów
tel. 15 866 72 71 i 72
www.bizony.com
czynne: **poniedziałek – sobota w godz. 10⁰⁰ – 18⁰⁰**

GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE LEŚNE ZACISZE

Gospodarstwo dysponuje dużym obszarem rekreacyjnym o urozmaiconej rzeźbie terenu, o powierzchni 23 ha, w którym ok. 8 zajmuje las. Idąc po wytyczonej ścieżce edukacyjnej zwiedzający odwiedzają kolejne wybiegi, w których można zobaczyć m.in.: mundzaka chińskiego, osła nubijskiego, strusie afrykańskie i nandu, kangury, wielbłąda, daniela, lamy, owce, stado dzików, kozy, kozice, eg-

gospodarstwa jest też plac zabaw dla dzieci, boiska do gier, oczka wodne, zarybiony staw-łowisko, a także stadnina koni z dużymi wybiegami i pastwiskami, w której można uczyć się jazdy konnej. W stylizowanej karczmie można smacznie zjeść.

Leśne Zacisze
26-026 Lisów - Wygwizdów 6
tel. 607 627 271
czynne:
codziennie w godz. 10⁰⁰ – 18⁰⁰
czas zwiedzania: minimum
1 godzina
www.lesne-zacisze.net

zotyczne ptaki, gęsi, kaczki, bociana, czarne łabędzie i wiele, wiele innych. Przed każdym wybiegiem znajduje się tablica informacyjna opisująca obserwowane zwierzęta. Po terenie dumnie przechadzają się pawie prezentując swoje ogony. Niewątpliwą atrakcją

ZWIERZYNIEC w BAŁTOWIE

Zwierzyniec powstał na naturalnym zboczu wzgórza na Pogórzu Bałtowskim. Jego duży teren podzielony jest na 2 sektory. Górny zwiedza się z przewodnikiem, podróżując specjalnie do tego celu zaadoptowanym amerykańskim schoolbusem, zapewniającym bezpieczne obcowanie z dzikimi zwierzętami. Spotkać tu można dostojne jelenie Dybowskiego, pełne wdzięku daniela, ciekawskie muflony, stado bydła szkockiego oraz kozice śruborogie, alpejskie i górskie. Alpaki, lamy, owce, koniki polskie i zabawne osły można obserwować w naturalnym środowisku, niemal na wyciągnięcie ręki. Część dolną zwiedza się spacerując indywidualnie. Można tu zobaczyć m.in. różne gatunki egzotycznych ptaków, kozy, mary patagońskie, papugi, szopy pracze, wiewiórki, żurawie koroniaste, ostronosy, skunksy, frankliny złotogardle, wieloszpony, drzewice, gęsi, kaczki, płaskonosy, ibisy czczone.

Zwierzyniec Bałtowski
27-423 Bałtów
tel. 41 264 14 20, 41 264 14 21,
tel. 519 346 140
czynne:
I, II, XI:
poniedziałek – piątek
w godz. 9⁰⁰ – 16⁰⁰
sobota – niedziela
w godz. 10⁰⁰ – 16⁰⁰
III, XII:
poniedziałek – piątek
w godz. 10⁰⁰ – 16⁰⁰
sobota – niedziela
w godz. 10⁰⁰ – 16⁰⁰
IV, IX, X:
poniedziałek – piątek
w godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰
sobota – niedziela
w godz. 10⁰⁰ – 18⁰⁰
V, VI:
poniedziałek – piątek
w godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰
sobota – niedziela
w godz. 10⁰⁰ – 19⁰⁰
VII, VII:
poniedziałek – piątek
w godz. 10⁰⁰ – 19⁰⁰
sobota – niedziela
w godz. 9⁰⁰ – 21⁰⁰
czas zwiedzania: ok. 2 godzin
www.zwierzyniecbałtowski.pl

EKSPOZYCJA ZIÓŁ PONIDZIAŃSKICH

Gospodarstwo agroturystyczne Dvorek Staropolski sąsiaduje z drewnianym młynem zbudowanym ok. 1864 r. nad rzeczką Młynówka, w miejscu zwanym Młyniczyska. We młynie znajduje się wystawa suszonych ziół z Ponidzia oraz ekspozycja starych maszyn rolniczych. Na ścianach wiszą opisane zioła. W gospodarstwie nie sprzedaje się ich i nie przyrządza leków, ale na dydaktycznej, zielarskiej ścieżce można nauczyć się zbierania ziół oraz poznać ich właściwości i walory lecznicze. We młynie, dawniej napędzanym turbiną wodną oraz przed nim można obejrzeć urządzenia do mielenia mąki, kierat z młockarnią, wialnie i inny stare sprzęty rolnicze. Dvorek zbudowany w XX w. w stylu nawiązującym do dawnych siedzib szlacheckich, ma znacznie starsze wyposażenie. Stoją w nim stare meble, łóżka z siennikami i kuchnia paleniskowa, bibeloty, karafki, stare odbiorniki radiowe, aparaty fotograficzne i maszyny do szycia. Goście na okolicznych stawach mogą

Gospodarstwo Agroturystyczne Niziny-Młyniczyska 159
28-142 Tuczępy
tel. 606 708 377, 607 627 271
czynne:
VI–IX, codziennie
w godz. 8⁰⁰ – 20⁰⁰
X–V, codziennie
w godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰
www.dworekstaropolski.pl

OGRÓD WŁOSKI przy PAŁACU BISKUPÓW KRAKOWSKICH w KIELCACH

Pałac Biskupów Krakowskich wzniesiony z fundacji Jakuba Zadziką w latach 1637-1644, od początku sąsiadował z niewielkim ogrodem renesansowym zwanym ogrodem włoskim, obsadzonym ziołami i kwitnącymi kwiatami, w całości otoczonym drzewami owocowymi. Układem nawiązywał on do ogrodów zamkowych, zakładanych w obrębie murów obronnych rezydencji. Oś ogrodu stanowiła przedłużenie osi pałacu i prowadziła od schodów loggii do studni krytej zieloną kopułką i Baszty Prochowej. Układ ogrodu podziwiano z kilku punktów pałacu, z Izby Stołowej i alkierzy w apartamentach. Centralny taras z kwaterami ziół i sezonowo kwitnącymi kwiatami, otaczał sad owocowy. Rozplanowanie kwater i boczne szpalery drzew przetrwały do XIX w. Później przebudowano 1-biegowe schody prowadzące z pałacu do ogrodu. Obecnie od zachodniej strony są trawniki z wyciętym

Muzeum Narodowe Pałac Biskupów Krakowskich
pl. Zamkowy 1, 25-010 Kielce
tel. 41 344 23 18
czynne: wtorek – niedziela w godz. 10⁰⁰ – 18⁰⁰
czas zwiedzania: ok. 30 minut
www.mnki.eu

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

● - zwierzynce i ogrody opisane w tekście

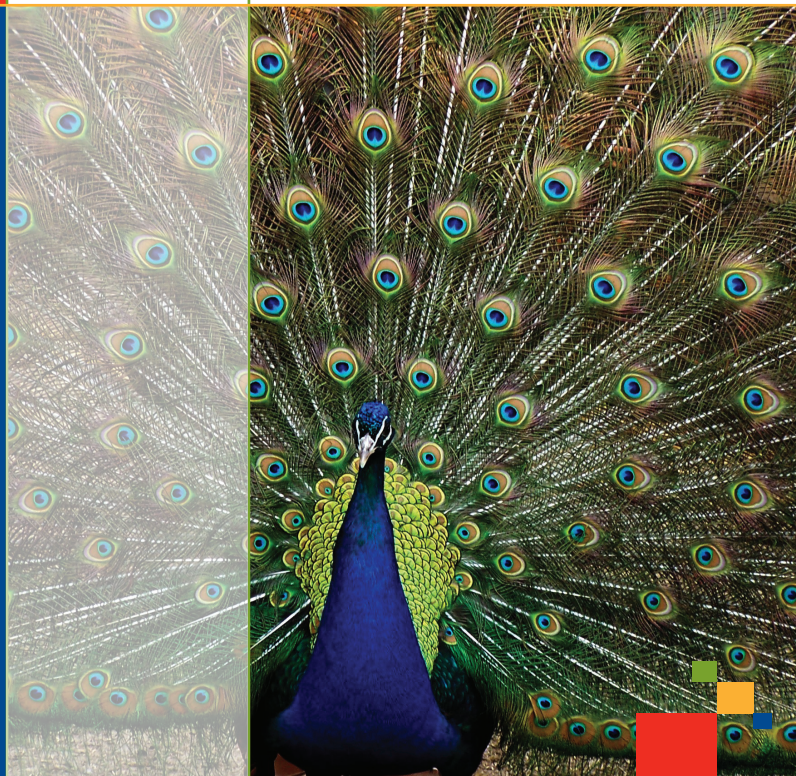
Regionalne Centrum Informacji Turystycznej

ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce
tel. 41 348 00 60
www.swietokrzyskie.travel

Wydano na zlecenie: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach
Al. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce tel. 41 342 18 78, fax 41 344 52 65
www.sejmik.kielce.pl, www.wrota-swietokrzyskie.pl
Opracowanie: Wydawnictwo Kartograficzne DAUNPOL Sp. z o.o.
ul. Konarskiego 3, 01-355 Warszawa, tel. 22 664 37 20, fax 22 664 50 91
www.daunpol-pilot.com.pl, biuro@daunpol-pilot.com.pl
Zdjęcia: S. Skuta, T. Kurczyńska, A. Łukasik, A. Eada, ROTWŚ, M. Poznański

ŚWIĘTOKRZYSKIE
CZARUJE

ŚWIĘTOKRZYSKIE ZWIERZYŃCE
i OGRODY